

Sygn. akt VU 1112/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku G. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania G. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 18 października 2016 r.

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy G. G. prawo do emerytury pomostowej z dniem 1 września 2016 roku.

Sygn. akt V U 1112/16

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 18 października 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy G. G. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na brak 15-letniego pracy w warunkach szczególnych.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 14 listopada 2016 roku, wnosząc o przyznanie emerytury pomostowej po zaliczeniu do pracy w warunkach w szczególnych okresu od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. G., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 23 września 2016 roku wniosek o emeryturę pomostową. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy.

(dowód: wniosek o emeryturę, k. 1- 4 akt rentowych)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy łącznie wynoszący 28 lat 8 miesięcy i 23 dni w tym okresie 9 lat, 8 miesięcy i 3 dni pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych okresy pracy:

- od 4 października 1974 roku do 25 października 1974 roku oraz od 8 listopada 1976 roku do 30 kwietnia 1977 roku w Zakładach (...) w T. na stanowisku aparatury procesów sorpcji,

- od 3 października 1979 roku do 4 marca 1982 roku oraz od 20 września 1982 roku do 18 lipca 1985 roku w Miejskim Zakładzie (...) na stanowisku kierowcy autobusu,

- od 2 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku w Przedsiębiorstwie (...) w T. na stanowisku kierowca-konduktor.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył skarżącemu do stażu pracy w szczególnych okresu zatrudnienia od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) w Ł., gdyż nie przedłożył on świadectwa wykonywania prac w szczególnych.

(dowód: decyzja z dnia 18 października 2016 roku, k. 39 akt emerytalnych, zaświadczenie, k. 30 akt emerytalnych, świadectwo pracy z 14 kwietnia 1977 roku, k. 5 akt kapitałowych, świadectwo pracy, k. 9, 12 akt emerytalnych)

W okresie od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku ubezpieczony był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w T. na stanowisku kierowcy.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 30 lipca 1992 roku, k. 7 akt emerytalnych, zaświadczenie o zatrudnieniu, k. 16 akt sprawy, rozwiązanie umowy o pracę, k. 18 akt sprawy)

Przedsiębiorstwo (...) w T. zajmowało się transportem materiałów budowlanych na potrzeby budownictwa. W Przedsiębiorstwie znajdowały się wyłącznie samochody ciężarowe o ładowności pow. 3,5 tony.

Do stałych obowiązków wnioskodawcy w okresie od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku należało kierowanie samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony (K., T., K.), którymi przewoził materiały budowlane (kruszywa, węgla, drewna) na terenie P., B. i T.

Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadka F. Ś. na rozprawie 21 marca 2017 roku od minuty 3:59 do minuty 8:36, protokół z rozprawy, k. 22-23 v akt sprawy, zeznania świadka J. G. na rozprawie 21 marca 2017 roku od minuty 8:36 do minuty 10:58, protokół z rozprawy, k. 22-23 v akt sprawy, zeznania świadka M. W. na rozprawie 21 marca 2017 roku od minuty 10:58 do minuty 13:03, protokół z rozprawy, k. 22-23 v akt sprawy, zeznania wnioskodawcy na rozprawie 21 marca 2017 roku od minuty 13:40 do minuty 14:34, protokół z rozprawy, k. 22-23 v akt sprawy)

G. G. nie posiada świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za sporny okres zatrudnienia.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (tak: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

Wnioskodawca urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, dnia (...) 2015 roku ukończył 60 lat, z dniem 31 grudnia 2015 roku rozwiązał stosunek pracy, legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze przekraczającym 25 lat. Wnioskodawca spełnia także warunek określony w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych, albowiem w okresie od dnia 2 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku pracował w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie (...) w T. na stanowisku kierowca-konduktor.

Istota sporu w sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawca ma wymagany okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat (art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych) w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów art. 32 ustawy z dnia o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem.

Zgodnie z art. 32 ww. ustawy za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Pracą w

warunkach szczególnych jest natomiast praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, IIUKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnosnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Świadectwo pracy ma bowiem jedynie charakter informacyjny, samo przez się nie tworzy więc praw podmiotowych ani ich nie pozbawia. Nie stwarza ono cech wyłączności w zakresie dowodowym w postępowaniu o realizację tych praw.

Podnoszona zatem przez organ rentowy okoliczność nie dysponowania przez skarżącego świadectwem pracy w szczególnych warunkach, nie przesądza jeszcze, że wnioskodawca takiej pracy nie wykonywał.

Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) w T. był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach emerytalnych w tym aktach pracowniczych. Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w przedsiębiorstwie tj. czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach, czy też nie.

Stało się tak dlatego, że z dokumentów w postaci świadectwa pracy oraz angaży potwierdzających zatrudnienie wnioskodawcy w spornych okresach czasu wynika, że wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy bez określenia pojazdów, którymi kierował. Okoliczność nieprecyzyjnego określenia stanowiska pracy wnioskodawcy w w/w dokumentach, nie oznacza — jak chce organ rentowy — że wnioskodawca nie był kierowcą samochodów ciężarowych o ciężarze całkowity ponad 3,5 tony.

Fakt pracy wnioskodawcy w okresie od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) w T. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym ponad 3,5 tony wynika ze spójnych w swej treści zeznań świadków: F. Ś., J. G. oraz M. W., potwierdzających twierdzenia wnioskodawcy. Przesłuchani świadkowie pracowali razem z wnioskodawcą w tym samym okresie, przy czym F. Ś. był dyrektorem, J.

G. dyspozytorem, a M. W. inspektorem i zastępcą kierownika. Dysponowali zatem bezpośrednią i szczegółową wiedzą co do wykonywanych przez skarżącego czynności pracowniczych, a także warunków, w jakich praca była świadczona.

Z zeznań w/w świadków wynika, iż wnioskodawca w całym spornym okresie kierował tylko samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, (K., T. oraz K.), którymi przewoził na terenie P., T., oraz B. materiały budowlane (kruszywo, węgiel, drewno). Jednocześnie świadkowie potwierdzili, że skarżący poza obowiązkami kierowcy samochodu ciężarowego, nie miał innych obowiązków.

Praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony jest pracą w szczególnych warunkach wymienioną w Wykazie A, Dziale VIII (prace w transporcie i łączności) pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Przedsiębiorstwo, w którym pracował zatrudniony w spornym okresie należy zaliczyć do gałęzi transportowej, gdyż usługi transportowe (przewóz materiałów budowlanych) były immamentnie związane z działalnością zakładów.

Wnioskodawca taką pracę wykonywał niewątpliwie od dnia 28 sierpnia 1985 roku do dnia 31 lipca 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) w T. i okres ten podlega mu zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania jakiegokolwiek dowodu podważającego dowody zgłoszone przez skarżącego .

Po doliczeniu spornego okresu do uznanego już przez organ rentowy stażu w szczególnych warunkach w wymiarze 9 lat, 8 miesięcy i 3 dni, wnioskodawca wykazał, że w szczególnych warunkach pracował ponad 15 lat, tym samym spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej.

Ostatnią przesłanką konieczną do przyznania skarżącemu emerytury było złożenie przez ubezpieczonego wniosku emerytalnego, dlatego Sąd przyznał G. G. emeryturę pomostową od pierwszego dnia miesiąca, w którym taki wniosek złożył tj. 1 września 2016 roku.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.